

Nr lekcji ¹	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa ²
DZIAŁ I. ZAPOZNAJ SIĘ Z HISTORIĄ						
1.	<p>Uczeń wie, co to jest historia i czym zajmuje się historyk.</p> <p>Uczeń wie, czym zajmuje się archeolog.</p> <p>Uczeń wie, co to są: źródło historyczne, legenda, zabytek.</p> <p>Uczeń zna różne rodzaje zegarów.</p> <p>Wskazuje podstawowe podziały czasu stosowane w historii (wiek, tysiąclecie, era).</p> <p>Uczeń wie, co to są mapa i plan.</p> <p>Wie, co to jest: tytuł mapy, legenda mapy.</p>	<p>Uczeń wymienia w kolejności chronologicznej epoki w dziejach człowieka.</p> <p>Uczeń wie, jakie funkcje pełni muzeum.</p> <p>Dzieli źródła historyczne na pisane i niepisane.</p> <p>Uczeń umieszcza wydarzenia na osi czasu.</p> <p>Wie, co to jest chronologia.</p> <p>Określa na podstawie daty rocznej wiek i jego połowę (w odniesieniu do naszej ery).</p> <p>Oblicza czas, który upłynął między wydarzeniami z okresu naszej ery.</p> <p>Uczeń wie, jakie są rodzaje map i planów historycznych.</p> <p>Wskazuje na mapie konkretne miejsca i określa ich przynależność państwową.</p>	<p>Uczeń wyjaśnia, po co uczy się historii.</p> <p>Rozumie znaczenie źródeł historycznych w pracy historyka, podaje konkretne przykłady.</p> <p>Uczeń wie, w jakim celu i gdzie sporządzono pierwsze kalendarze.</p> <p>Rozumie, jakie znaczenie w poznawaniu i nauce historii ma chronologia.</p>	<p>Uczeń odczytuje informacje z ilustracji przedstawiającej źródło niepisane.</p> <p>Rozumie, dlaczego należy chronić źródła historyczne.</p> <p>Uczeń rozumie, dlaczego inaczej liczymy czas w odniesieniu do okresów przed naszą erą i naszej ery.</p> <p>Na podstawie daty rocznej określa wiek (w odniesieniu do czasów przed naszą erą).</p>	<p>Uczeń wskazuje przykładowe wydarzenie historyczne oraz jego przyczyny i skutki.</p> <p>Uczeń wymienia przykłady zabytków, które można zobaczyć w skansenie.</p> <p>Uczeń na podstawie daty rocznej określa połowę wieku (w odniesieniu do czasów przed naszą erą).</p>	<p>III. Refleksja nad historią jako nauką. Uczeń:</p> <p>1) wyjaśnia, na czym polega praca historyka.</p> <p>III. Refleksja nad historią jako nauką. Uczeń:</p> <p>3) rozpoznaje rodzaje źródeł historycznych.</p> <p>I. Chronologia historyczna.</p> <p>2. Posługiwanie się podstawowymi określeniami czasu historycznego: epoka, okres p.n.e., okres n.e., tysiąclecie, wiek, rok.</p> <p>3. Obliczanie upływu czasu między wydarzeniami historycznymi.</p> <p>III. Refleksja nad historią jako nauką. Uczeń:</p> <p>2) wskazuje sposoby mierzenia czasu w historii i posługuje się pojęciami chronologicznymi.</p>

DZIAŁ II. MOJA HISTORIA, MOJA OJCZYZNA

2	<p>Uczeń wie, co to są: pamiątka rodzinna, zwyczaj, tablica przodków.</p> <p>Uczeń wie, co to są: ojczyzna, patriotyzm, region.</p> <p>Uczeń zna pojęcia gwary, stroju regionalnego.</p> <p>Uczeń wie, które miasto jest stolicą Polski i jakie są polskie symbole narodowe.</p> <p>Uczeń wie, co to jest legenda.</p>	<p>Uczeń odróżnia pamiątkę od zwyczaju.</p> <p>Podaje przykład pamiątki i zwyczaju w swojej rodzinie.</p> <p>Uczeń wie, co to jest mała ojczyzna.</p> <p>Uczeń wskazuje na mapie i nazywa region, w którym mieszka.</p> <p>Uczeń wymienia najważniejsze polskie święta państwowe.</p> <p>Uczeń zna i opowiada legendy o Lechu, Czechu i Rusie oraz o Piaście i Popielu.</p>	<p>Uczeń rysuje tablicę przodków i tablicę potomków.</p> <p>Uczeń rozumie znaczenie małej ojczyzny w swoim życiu i w historii.</p> <p>Uczeń wskazuje na mapie i nazywa główne regiony współczesnej Polski.</p> <p>Uczeń rozumie, że mamy obowiązek chronić nasze symbole narodowe i okazywać im szacunek.</p> <p>Uczeń rozumie znaczenie legend w poznawaniu przeszłości.</p> <p>Wymienia przykłady legend związanych z różnymi regionami Polski.</p>	<p>Uczeń rozumie korzyści wynikające z poznania swojej historii i historii swojej rodziny.</p> <p>Uczeń opowiada przykładową legendę związaną z wybranym regionem Polski.</p> <p>Wskazuje w legendzie elementy realne i fikcyjne.</p>	<p>Uczeń wyjaśnia pochodzenie słowa „patriota”.</p> <p>Uczeń opowiada o zwyczajach swojego regionu: gwarze, stroju regionalnym, potrawach.</p> <p>Uczeń, posługując się przykładami, opowiada, jak godło Polski zmieniło się na przestrzeni wieków.</p> <p>Uczeń zna legendę o Kraku i Wandzie.</p>	<p>I. Elementy historii rodzinnej i regionalnej.</p> <p>Uczeń:</p> <p>1) zbiera informacje na temat historii swojej rodziny, gromadzi pamiątki rodzinne i opowiada o nich.</p> <p>I. Elementy historii rodzinnej i regionalnej.</p> <p>Uczeń:</p> <p>2) poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje.</p> <p>Zagadnienia wykraczające poza podstawę programową.</p> <p>II. Najważniejsze elementy polskiego dziedzictwa kulturowego.</p> <p>Uczeń:</p> <p>1) zna symbole narodowe (barwy, godło, hymn państwowy), najważniejsze święta narodowe i państwowe, potrafi wytłumaczyć ich znaczenie.</p> <p>Zagadnienia wykraczające poza podstawę programową.</p>
---	--	---	---	---	---	--

DZIAŁ III. W POLSCE PIASTÓW I JAGIELLONÓW

3	<p>Uczeń wie, co to są: plemię, gród.</p> <p>Uczeń wie, kto to byli św. Wojciech i Bolesław Chrobry.</p> <p>Uczeń wie, kto to był Kazimierz Wielki.</p> <p>Uczeń wie, kto to byli Jadwiga Andegaweńska i Władysław Jagiełło.</p> <p>Uczeń wie, kim byli Krzyżacy.</p> <p>Zna datę bitwy pod Grunwaldem.</p> <p>Uczeń wie, gdzie urodził się Mikołaj Kopernik.</p>	<p>Uczeń zna datę przyjęcia chrztu przez Mieszka I.</p> <p>Opowiada, jak wyglądało życie codzienne w państwie Mieszka I.</p> <p>Uczeń zna datę zjazdu w Gnieźnie i koronacji Bolesława Chrobrego.</p> <p>Opowiada o męczeńskiej śmierci św. Wojciecha.</p> <p>Zna datę założenia Akademii Krakowskiej.</p> <p>Wskazuje na mapie Wielkie Księstwo Litewskie.</p> <p>Zna datę zawarcia unii w Krewie.</p> <p>Opowiada o bitwie pod Grunwaldem.</p> <p>Odczytuje z planu przebieg bitwy pod Grunwaldem.</p> <p>Opowiada o życiu krakowskich żaków.</p>	<p>Uczeń wymienia przyczyny i skutki przyjęcia chrztu przez Mieszka I.</p> <p>Odróżnia źródło historyczne od legendy.</p> <p>Uczeń wskazuje na mapie ziemie przyłączone przez Bolesława Chrobrego do Polski.</p> <p>Wymienia postanowienia zjazdu w Gnieźnie.</p> <p>Uczeń wskazuje na mapie ziemie wchodzące w skład państwa Kazimierza Wielkiego na początku jego panowania i przyłączone do Polski przez tego władcę.</p> <p>Wymienia osiągnięcia gospodarcze, polityczne i kulturowe Kazimierza Wielkiego.</p> <p>Uczeń zna herby Wielkiego Księstwa Litewskiego i Królestwa Polskiego.</p> <p>Wymienia przyczyny i skutki unii polsko-litewskiej.</p> <p>Uczeń opowiada, jak Krzyżacy założyli swoje państwo.</p> <p>Wskazuje na mapie: Malbork, Gdańsk, Pomorze Gdańskie, Grunwald.</p> <p>Wymienia przyczyny i skutki wielkiej wojny z Krzyżakami.</p> <p>Uczeń opowiada, jakie wykształcenie miał Mikołaj Kopernik.</p> <p>Wskazuje na mapie miejsca związane z Mikołajem Kopernikiem.</p> <p>Objaśnia, czego dotyczyła teoria heliocentryczna.</p>	<p>Uczeń wymienia najważniejsze plemiona żyjące na ziemiach polskich.</p> <p>Rozumie wpływ chrześcijaństwa na rozwój kultury i państwowości.</p> <p>Uczeń rozumie znaczenie wykupienia ciała św. Wojciecha przez Bolesława Chrobrego.</p> <p>Podejmuje próbę oceny panowania Bolesława Chrobrego.</p> <p>Uczeń rozumie znaczenie panowania Kazimierza Wielkiego dla historii Polski i je ocenia.</p> <p>Omawia osiągnięcia gospodarcze, polityczne i kulturowe Kazimierza Wielkiego.</p> <p>Uczeń zna rodowód królowej Jadwigi i wie, dlaczego zasiadła ona na polskim tronie.</p> <p>Uczeń rozumie znaczenie bitwy pod Grunwaldem.</p> <p>Uczeń wyjaśnia, jakie było znaczenie teorii Kopernika dla rozwoju nauki.</p>	<p>Uczeń ocenia przyjęcie chrztu przez Mieszka I.</p> <p>Uczeń wie, kim był w średniowieczu cesarz i co to jest włócznia św. Maurycego.</p> <p>Uczeń ocenia panowanie Kazimierza Wielkiego.</p> <p>Uczeń samodzielnie ocenia unię w Krewie.</p> <p>Uczeń opowiada o przyjęciu przez Władysława Jagiełłę dwóch nagich mieczy przed bitwą grunwaldzką (patrz: karta pracy do lekcji 12.)</p> <p>Uczeń zna najświetniejszych absolwentów Akademii Krakowskiej.</p>	<p>IV. Postacie i w</p> <p>Uczeń sytuuje opowiada o:</p> <p>1) księciu Mies Dobrawie – ch</p> <p>IV. Postacie i w</p> <p>Uczeń sytuuje opowiada o:</p> <p>2) Bolesławie C pierwszym kró w Gnieźnie.</p> <p>IV. Postacie i w</p> <p>Uczeń sytuuje opowiada o:</p> <p>3) Kazimierzu V ostatnim z Pias</p> <p>IV. Postacie i w</p> <p>Uczeń sytuuje opowiada o:</p> <p>4) królowej Jac Władysławie Ja polsko-litewski i zwycięstwie g</p> <p>IV. Postacie i w</p> <p>Uczeń sytuuje opowiada o:</p> <p>4) królowej Jac Władysławie Ja polsko-litewski i zwycięstwie g</p> <p>IV. Postacie i w</p> <p>Uczeń sytuuje opowiada o:</p> <p>5) Mikołaju Ko i krakowskich ż</p>
---	---	---	---	---	---	--

DZIAŁ IV. W CZASACH ZWYCIĘSTW I LATACH NIEWOLI

4	<p>Uczeń wie, które miasto założył Jan Zamoyski.</p> <p>Uczeń wie, kim był Jan III Sobieski oraz zna bohaterów wojen XVII w., np. Stefana Czarnieckiego, Augustyna Kordeckiego.</p> <p>Zna datę bitwy pod Wiedniem.</p> <p>Wie, kto to był Tadeusz Kościuszko.</p> <p>Wymienia trzy państwa uczestniczące w rozbiorach Polski.</p> <p>Zna na pamięć pierwszą zwrotkę i refren polskiego hymnu.</p> <p>Uczeń wie, z czego zastąpiła Maria Skłodowska-Curie.</p>	<p>Uczeń wie, kto to był Jan Zamoyski i wymienia jego osiągnięcia.</p> <p>Uczeń wie, co to była husaria i jak wyglądał husarz.</p> <p>Podaje skutki wojen Polski ze Szwecją i z Turcją.</p> <p>Zna słowa drugiej zwrotki <i>Mazurka Dąbrowskiego</i>.</p> <p>Uczeń zna datę insurekcji kościuszkowskiej.</p> <p>Wie, co to jest insurekcja i kto to byli kosynierzy.</p> <p>Wie, dlaczego 3 maja obchodzi się w Polsce święto narodowe.</p> <p>Uczeń wie, kto to byli: Jan Henryk Dąbrowski, Józef Wybicki.</p> <p>Wie, kiedy powstały Legiony Polskie.</p> <p>Zna na pamięć polski hymn.</p> <p>Uczeń wymienia osiągnięcia Marii Skłodowskiej-Curie.</p>	<p>Uczeń rozumie określenie „mąż stanu”.</p> <p>Wie, kto był ostatnim królem z dynastii Jagiellonów.</p> <p>Uczeń wyjaśnia terminy: potop szwedzki, Lew Lechistanu.</p> <p>Rozumie znaczenie obrony Jasnej Góry w czasach potopu szwedzkiego.</p> <p>Zna daty potopu szwedzkiego.</p> <p>Uczeń zna datę i przyczyny II rozbioru Polski.</p> <p>Opowiada o bitwie pod Racławicami.</p> <p>Wie, co to była <i>Konstytucja 3 maja</i> i rozumie jej znaczenie.</p> <p>Wskazuje na mapie trzy państwa zaborcze i zagarnięte przez nie polskie ziemie.</p> <p>Uczeń opowiada o powstaniu Legionów Polskich.</p> <p>Uczeń wie, że w 1830 roku wybuchło powstanie listopadowe.</p> <p>Wymienia przyczyny i skutki powstania styczniowego.</p> <p>Rozumie, dlaczego powstańcy styczniowi podjęli walkę partyzancką.</p> <p>Uczeń wie, kiedy i za co Maria Skłodowska-Curie otrzymała dwukrotnie Nagrodę Nobla.</p>	<p>Rozumie rolę wybitnej jednostki w dziejach.</p> <p><i>Dąbrowskiego</i>.</p> <p>Uczeń ocenia insurekcję kościuszkowską – wskazuje jej mocne i słabe strony.</p> <p>Uczeń rozumie znaczenie Napoleona dla sprawy polskiej.</p> <p>Uczeń ocenia działalność Marii Skłodowskiej-Curie.</p>	<p>Uczeń omawia funkcje najważniejszych elementów XVI-wiecznego miasta (na przykładzie Zamościa).</p> <p>Uczeń samodzielnie ocenia udział wojsk polskich w bitwie pod Wiedniem.</p> <p>Uczeń na podstawie wiedzy z bieżącej lekcji (i ewentualnie z lekcji dodatkowej <i>*Epoka stanisławowska</i>) wymienia przyczyny rozbiorów Polski.</p> <p>Uczeń ocenia działania Napoleona w odniesieniu do Polaków.</p> <p>Uczeń ocenia powstanie styczniowe.</p> <p>Uczeń zauważa wzrost znaczenia kobiet w rozwoju nauki i kultury w XIX wieku.</p>	<p>IV. Pos [...].</p> <p>Uczeń [...] opowia [...] 6) Janie [...] i mężu [...] IV. Pos [...] [...].</p> <p>Uczeń [...] opowia [...] 7) królu [...] innych [...] XVII w. [...] IV. Pos [...] [...].</p> <p>Uczeń [...] opowia [...] 8) Tade [...] kosynie [...] IV. Pos [...] [...].</p> <p>Uczeń [...] opowia [...] 9) Janie [...] Dąbrov [...] Wybick [...] hymnie [...] IV. Pos [...] [...].</p> <p>Uczeń [...] opowia [...] 10) Rol [...] i powst [...] IV. Pos [...] [...].</p> <p>Uczeń [...] opowia [...] 11) Ma [...] – laure</p>
---	--	---	--	---	--	---

DZIAŁ V. TRUDNE DZIEJE OSTATNICH STU LAT

5	<p>Uczeń zna datę rozpoczęcia I wojny światowej. Wie, kto to był Józef Piłsudski. Uczeń wskazuje na mapie Gdynię i COP. Uczeń wie, co to były obozy koncentracyjne i podaje przykład takiego obozu. Wie, co to były Armia Krajowa i Szare Szeregi. Zna datę rozpoczęcia II wojny światowej. Uczeń zna datę zakończenia II wojny światowej. Uczeń zna datę roczną powstania Solidarności. Zna bohaterów „Solidarności”, np. Lecha Wałęsę. Uczeń wie, kto to był Jan Paweł II (Karol Wojtyła).</p>	<p>Uczeń wyjaśnia, dlaczego wojnę z lat 1914–1918 nazywamy światową. Uczeń opowiada o powstaniu portu i miasta Gdyni. Uczeń wie, co to były tajne nauczanie i mały sabotaż. Opowiada o akcji pod Arsenalem. Uczeń wie, ile dni trwało powstanie warszawskie. Zna skutki powstania warszawskiego. Uczeń wie, na czym polegała specyfika władzy komunistów w Polsce. Wie, kto to byli żołnierze niezłomni (wyklęci). Opowiada o dokonaniach Witolda Pileckiego i Danuty Siedzikówny „Inki”. Uczeń zna datę wprowadzenia stanu wojennego. Wie, kto to byli Wojciech Jaruzelski i Jerzy Popiełuszko. Uczeń wie, kto to był Stefan Wyszyński. Wie, kiedy wybrano Karola Wojtyłę na papieża. Zna datę pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do Polski. Zna najważniejsze fakty z życia papieża Polaka.</p>	<p>Uczeń omawia dwie polskie orientacje polityczne podczas I wojny światowej. Uczeń wie, kto to był Eugeniusz Kwiatkowski, kto to był Józef Haller. Rozumie, dlaczego I wojna światowa była szansą dla Polski na odzyskanie niepodległości. Uczeń wie, kto to był Władysław Grabski. Rozumie znaczenie powstania Gdyni i COP dla odrodzonej Polski. Uczeń wie, co to było Polskie Państwo Podziemne. Wymienia i omawia formy represji stosowane przez okupantów względem Polaków oraz sposoby walki Polaków z okupantami. Wie, kto to byli „Rudy”, „Alek” i „Zośka”. Uczeń wie, jaką rolę w powstaniu warszawskim odgrywali najmłodsi powstańcy (harcerze, łącznicy i sanitariuszki). Uczeń wyjaśnia określenie „żołnierze niezłomni”. Rozumie pojęcia: Urząd Bezpieczeństwa, komuniści, milicja. Uczeń podaje przyczyny i skutki zawarcia porozumień sierpniowych oraz wprowadzenia stanu wojennego. Dostrzega związek między działalnością „Solidarności” a obaleniem komunizmu w Polsce. Zna datę pierwszych częściowo wolnych wyborów parlamentarnych. Uczeń wie, co to były obchody tysiąclecia chrztu Polski.</p>	<p>Uczeń opowiada o początkach niepodległego państwa polskiego. Uczeń wymienia trudności, z którymi Polacy zmagali się po odzyskaniu niepodległości. Uczeń rozumie, dlaczego należy czcić pamięć Polaków prześladowanych podczas II wojny światowej. Jeśli to możliwe, znajduje w swojej okolicy miejsca związane z prześladowaniami ludności polskiej podczas II wojny światowej i zna lokalnych bohaterów tego okresu. Uczeń wymienia przyczyny klęski powstania warszawskiego. Uczeń rozumie, dlaczego należy czcić pamięć żołnierzy niezłomnych. Uczeń rozumie znaczenie powstania „Solidarności” dla historii Polski i Europy. Uczeń rozumie rolę i znaczenie Kościoła katolickiego w powojennej Polsce. Rozumie znaczenie pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do Polski.</p>	<p>Uczeń dzia Piłsu i Ro Dmc I wo Ucze osią gosp II Rz Ucze przy z Sz czy ł II wo mog wsp i mł Ucze pow war: Ucze dzia kom wła Pols Ucze wpr woje prze zasz cier Ucze moż w sv (reg zwią Paw</p>
---	--	--	---	---	--